

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ БӘГЕЛМӘ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫНЫң

**«БЕРЕЗОВКА АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ» МУНИЦИПАЛЬ БЕРӘМЛЕГЕ СОВЕТЫ
IV ЧАКЫРЫЛЫШ**

УТЫЗ БЕРЕНЧЕ СЕССИЯ

КАРАР№ 3

Березовка поселогы

2022 елның 12 декабре

Татарстан Республикасы Бәгелмә муниципаль районның “Березовка авыл жирлеге” муниципаль берәмлеке Советы депутаты статусы турында нигезләмәне раслау хакында

«Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы федераль законнар, «Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында» 2004 елның 28 июлендәге 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы һәм Татарстан Республикасы Бәгелмә муниципаль районның «Березовка авыл жирлеге» муниципаль берәмлеке Уставы нигезендә

«Березовка авыл жирлеге» муниципаль берәмлек Советы

Карап итте:

1. Татарстан Республикасы Бәгелмә муниципаль районның «Березовка авыл жирлеге» муниципаль берәмлеке Советы депутаты статусы турында нигезләмәне расларга (1 нче күшымта).

2. Әлеге карап үз көченә керә һәм Татарстан Республикасы Бәгелмә муниципаль районның «Березовка авыл жирлеге» муниципаль берәмлеке уставында билгеләнгән тәртиптә бастырып чыгарылырга тиеш.

3. Әлеге каарның үтәлешен контрольдә тотуны үземдә калдырам.

**«Березовка авыл жирлеге»
муниципаль берәмлеке башлыгы**

Ф. Ф. Сәлманов

2022 елның 12 декабрендәге
«Березовка авыл жирлеге»
муниципаль берәмлеге
31 сессиясенең 1 номерлы каарына
1 нче күшмәтта

Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районының «Березовка авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Советы депутаты статусы турында нигезләмә

Әлеге нигезләмә Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районының «Березовка авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Советы депутатының хокукларын һәм бурычларын, шулай ук депутат үз вәкаләтләрен башкарганда тәп хокукий һәм социаль гарантияләрне билгели.

1 Статья. Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районының «Березовка авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Советы депутаты статусының хокукий нигезе

1. Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районының «Березовка авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Советы депутаты статусы (алга таба – депутат) Россия Федерациясе Конституциясе, федераль законнар, Татарстан Республикасы Конституциясе, Татарстан Республикасы Законнары, Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районының «Березовка авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставы (алга таба – Березовка авыл жирлеге Уставы) нигезендә әлеге Нигезләмә белән билгеләнә.

2. Жирле үзидарә органнары депутат тарафыннан үз хокукларын һәм бурычларын нәтижәле гамәлгә ашыру өчен шартлар тудыра.

2 Статья. Депутат вәкаләтләре вакыты

1. Депутат вәкаләтләре, әлеге Нигезләмәненең 3 статьясында каралган очрактардан тыш, Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районының «Березовка авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Советы (алга таба – Березовка авыл жирлеге Советы) эшли башлаган көннән башланы һәм туктатыла.

2. Депутат вәкаләтләре срокы «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы федераль закон нигезендә Березовка авыл жирлеге Уставы белән билгеләнә.

3 Статья. Депутат вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату

1. Депутат вәкаләтләре вакытыннан алда туктатыла:

- 1) үлем;
- 2) Үз теләген белән отставкага китү;
- 3) суд тарафыннан сәләтsez яки чикләнгән;
- 4) суд тарафыннан Билгесез югалган дип тану яки үлгән дип игълан итү;
- 5) ана карата судның гаепләү каарының законлы көченә керүе;
- 6) Россия Федерациясеннән дайими яшәү урынына чыгу;

7) Россия Федерациясе гражданлыгын яисә чит ил гражданлыгын туктату - аның нигезендә чит ил гражданы жирле үзидарә органнарына сайланырга, чит дәүләтнең гражданлыгы (гражданлыгы) булу яисә Россия Федерациясе гражданиның чит ил дәүләтнең территорииясендә дайими яшәү хокукуны раслаучы башка яисә Россия Федерациясе халықара шартнамәсе нигезендә жирле үзидарә органнарына сайланырга хокуклы чит ил гражданы булу хокукуна ия, башкасы Россия Федерациясенең халықара килешүе белән

каралмаган булса;

- 8) сайлаучыларны карау;
- 9) Березовка авыл жирлеге Советының вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату;
- 10) хәрби хезмәткә чакыру яки аның альтернатив гражданлық хезмәтенә юлламалар;
- 11) «коррупциягә каршы көрәш түрында» 2008 елның 25 декабрендәге 273-ФЗ номерлы федераль закон һәм башка федераль законнар белән билгеләнгән чикләүләрне һәм тыюларны үтәмәү;
- 12) «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары түрында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы федераль закон һәм башка федераль законнар белән билгеләнгән башка очракларда.

2. Березовка авыл жирлеге Советының депутат вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату түрләндеги карапы вәкаләтләрне вакытыннан алда туктату өчен нигез барлыкка килгәннән соң 30 көннән дә соңга калмыйча кабул ителә, ә бу нигез Березовка авыл жирлеге Советы сессияләре арасында барлыкка килгән чорда - мондый нигез барлыкка килгән көннән өч айдан да соңга калмыйча.

3. Татарстан Республикасы Президенты (Татарстан Республикасы Премьер-министры) депутат вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату түрында гариза белән мөрәҗәгать иткән очракта, вәкаләтләрне вакытыннан алда туктату өчен нигез барлыкка килгән көн каен авыл жирлеге Советына әлеге гаризаны керү көне булып тора.

4 Статья. Депутат таныклығы һәм құкрәк билгесе

1. Депутатның шәхесен һәм вәкаләтләрен раслаучы төп документы, шулай ук үз вәкаләтләре вакытында файдалана торган құкрәк билгесе булган таныклығы бар.

2. Депутатның таныклығы һәм құкрәк билгесе түрләндеги нигезләмә, аларның тасвиirlамасы Березовка авыл жирлеге Советы тарафыннан расланы.

5 Статья. Депутатның үз вәкаләтләрен гамәлгә ашыру шартлары

1. Депутат депутат эшчәнлеген ирекле булмаган нигездә башкара, үзенең депутат эшчәнлеген төп эш урыны буенча хезмәт һәм хезмәт вазыйфаларын башкару белән бергә алып бара, Березовка авыл жирлеге Уставында билгеләнгән очраклардан тыш.

6 Статья. Депутат эшчәнлеге формалары

1. Депутат эшчәнлеге формалары булып тора:

- а) Березовка авыл жирлеге Советы сессияләрендә катнашу;
- б) Березовка авыл жирлеге Советы комиссияләре эшендә катнашу;
- в) Березовка авыл жирлеге Советы каравына Березовка авыл жирлеге Советы кааралары проектларын керту;

г) депутат таләбен керту;

д) депутат мөрәҗәгате юнәлеше;

е) дәүләт хакимиите органнарына, жирле үзидарә органнарына, ижтимагый берләшмәләргә һәм аларның вазыйфаи затларына тәкъдимнәр керту;

ж) тиешле вазыйфаи затларга гражданнарның хокуклары бозылуны кичекмәстән кисәтү буенча чаралар куру таләбе белән мөрәҗәгать итү;

б) сайлаучылар белән әшләү;

и) депутат берләшмәләре – фракцияләр һәм депутат төркемнәре эшендә катнашу;

к) территориаль ижтимагый үзидарәне оештыруда катнашу.

2. Депутат эшчәнлеге шулай ук федераль законнарда, Татарстан Республикасы Конституциясендә һәм законнарында, Березовка авыл жирлеге Уставында, Березовка

авыл жирлеге Советы Регламентында, башка муниципаль актларда каралган башка формаларда башкарлырыга мөмкин.

7 Статья. Депутатның Березовка авыл жирлеге Советы сессияләрендә катнашуы

1. Депутат Березовка авыл жирлеге Советы сессияләрендә шәхсән катнаша.

2. Депутат Березовка авыл жирлеге Советы сессияләрен үткәру вакыты һәм урыны, карап тикшерүгә кертелә торган мәсьәләләр турында үз вакытында хәбәр итә, шулай ук әлеге мәсьәләләр буенча барлық кирәклөө материалларны Березовка авыл жирлеге Советы Регламенты нигезендә ала.

Березовка авыл жирлеге сессияндә катнаша алмаганда, депутат бу хакта Березовка авыл жирлеге Советы Рәисенә алдан хәбәр итә.

3. Депутат хокуклы:

1) Березовка авыл жирлеге Советында комиссиягә һәм тиешле вазыйфаларга сайларга һәм сайланырга;

2) Березовка авыл жирлеге Советы каравына сораулар тәкъдим итәргә;

3) Березовка авыл жирлеге Советы тарафыннан төзелә торган Березовка авыл жирлеге Советы тарафыннан сайлана торган (билгеләнә торган, килештерелә торган) вазыйфаи затлар органнарын һәм кандидатураларын формалаштыру мәсьәләләре буенча фикерләр житкерергә;

4) Березовка авыл жирлеге Советының хокукий актлары проектларын хокук чыгару инициативасын гамәлгә ашыру тәртибендә кертергә;

5) көн тәртибе, каралучы мәсьәләләрне карау тәртибе һәм тәртибе, карарлар проектларына һәм Березовка авыл жирлеге Советының башка актларына төзәтмәләр керту;

6) Березовка авыл жирлеге Советы сессияндә Березовка авыл жирлеге Советының чираттан тыш хисабын яки теләсә кайсы органның яки вазыйфаи затның, Березовка авыл жирлеге Советына хисап яисә контроль астында булган мәгълүматны тыңлау турында тәкъдимнәр кертергә;

7) Березовка авыл жирлеге Советы Регламентында билгеләнгән тәртиптә фикер алышуларда катнашырга;

8) Березовка авыл жирлеге Советы сессияләрендә аның фикеренчә иҗтимагый әһәмияткә ия гражданнар мөрәжәгатьләрен игълан итәргә;

9) үз тәкъдимнәрене нигезләү һәм тавыш бирү мотивлары буенча чыгыш ясау, белешмәләр һәм анлатмалар бирү;

10) Березовка авыл жирлеге Советы сессияләре беркетмәләренең эчтәлеге белән танышу.

4. Депутат тарафыннан Березовка авыл жирлеге Советы сессияндә әйтелгән тәкъдимнәр һәм искәрмәләр Березовка авыл жирлеге Советының тиешле комиссиясе тарафыннан карала һәм тикшерелә.

8 Статья. Депутатның Березовка авыл жирлеге Советының дайми һәм вакытлы комиссияләре эшендә катнашуы

1. Депутат Березовка авыл жирлеге Советы комиссияләре эшендә шәхси катнаша, аның әгъзасы булып тора, тәкъдимнәр кертә, тикшерелә торган мәсьәләләр буенча фикер алышуда һәм карарлар кабул итүдә катнаша.

2. Депутат үзе әгъзасы булмаган комиссияләр эшендә катнаша ала, тәкъдимнәр кертә, тикшерелә торган мәсьәләләр буенча фикер алышуда һәм киңәш бирү хокуку белән карарлар кабул итүдә катнаша ала.

9 Статья. Депутатның Березовка авыл жирлеге Советы һәм аның комиссияләре йөкләмәләрен үтәүдә катнашы

1. Депутат Березовка авыл жирлеге Советы һәм аның комиссияләре йөкләмәләрен үтәргә тиеш.

2. Березовка авыл жирлеге Советы яисә аның комиссияләре күшүү буенча депутат Березовка авыл жирлеге Советы каарларын, ә жирле үзидарә органнары һәм вазыйфаи затлары, «Березовка авыл жирлеге» муниципаль берәмлеке чикләрендә торучы милек рәвешләренә һәм милек рәвешләренә бәйсез рәвештә оешмалар тарафыннан үтәлешне тикшерүдә катнаша.

3. Йөкләмәне үтәү нәтижәләре турында депутат Березовка авыл жирлеге Советына яки аның комиссиясенә хәбәр итә.

10 Статья. Депутат таләбе

1. Депутат Березовка авыл жирлеге Советы сессияләрендә жирле үзидарә органнарына депутат таләбе белән жирле үзидарә органнарына, Березовка авыл жирлеге Советы тарафыннан төзелә яки сайлана торган башка органнар житәкчеләренә, «Березовка авыл жирлеге» муниципаль берәмлеке территориясендә урнашкан муниципаль предприятиеләр һәм учреждениеләр житәкчеләренә, аларның компетенциясенә керә торган мәсьәләләр буенча мөрәҗәгать итәргә хокуклы.

2. Депутат таләбе-Березовка авыл жирлеге Советы каары белән депутат таләбе итеп таныла торган депутат мөрәҗәгате. Депутат таләбе турындагы тәкъдим депутат яисә депутатлар төркеме тарафыннан язмача кертелә һәм Березовка авыл жирлеге Советы Регламентында билгеләнгән тәртиптә игълан ителә.

3. Жирле үзидарә органы, вазыйфаи зат, депутат таләбе жибәрелгән муниципаль предприятие яки учреждение житәкчесе аңа язма рәвештә 30 көннән дә соңга калмычча яки Березовка авыл жирлеге Советының башка билгеләнгән срокына җавап бирергә тиеш. Җавап орган житәкчесе, вазыйфаи зат, депутат таләбе жибәрелгән муниципаль предприятие яки учреждение житәкчесе яисә аның вазыйфаларын вакытлыча башкаручы зат тарафыннан имзаланырга тиеш.

4. Запрос инициаторы сорауда куелган сорауларны карап тикшерүдә турыдан-туры катнашырга хокуклы. Аларны карау көне турында сорау инициаторы алдан, ләкин сорауны карау көненә кадәр өч көннән дә соңга калмычча хәбәр ителә.

5. Березовка авыл жирлеге Советы Жирле үзидарә органын, жирле үзидарә органының вазыйфаи затын, муниципаль предприятие яки учреждение житәкчесен Березовка авыл жирлеге Советы билгеләнгән срокка депутат таләбе буенча кабул итегендә карарның үтәлеше турында язма җавап тапшырырга хокуклы.

11 Статья. Депутат мөрәҗәгате

1. Депутат мөрәҗәгате булып депутатның Дәүләт хакимиите органнарына, жирле үзидарә органнарына, күрсәтелгән органнарың вазыйфаи затларына, муниципаль предприятие һәм учреждение житәкчеләренә, аларның оештыру-хокукий формасына бәйсез оешмаларга һәм муниципаль берәмлек территориясендә урнашкан иҗтимагый берләшмәләргә, аларның компетенциясенә керә торган мәсьәләләр буенча, депутат эшчәнлеге белән бәйле мәгълүмат һәм белешмәләр алу максатында мөрәҗәгать итүе санала.

2. Депутат мөрәҗәгате депутат бланкында рәсмиләштерелә һәм депутат тарафыннан мөстәкыйль рәвештә жибәрелә.

3. Депутат мөрәҗәгатьләрен дәүләт хакимиите органнарының, жирле үзидарә органнарының вазыйфаи затлары, аларның оештыру-хокукий формасына һәм иҗтимагый

берләшмәләренә қарамастан оешмалар тарафыннан карау гамәлдәге законнарда билгеләнгән тәртиптә һәм срокларда гамәлгә ашырыла.

4. Депутат мәрәжәтәнә жавап, асылда, мәрәжәттә куелган мәсьәләләрнең асылы буенча булырга тиеш һәм мәрәжәттә жибәрелгән вазифаи зат яки вәкаләтле зат тарафыннан имзalanырга тиеш.

12 Статья. Депутатның сайлаучылар белән мөнәсәбәтләре

1. Депутат сайлау округы сайлаучылары, шулай ук предприятиеләр, оешмалар, дәүләт һәм башка органнар колективлары белән элемтәдә тора.

2. Депутат сайлаучыларның мәрәжәттәләрен карый, гражданнарны кабул итә, тиешле дәүләт хакимиите органнарына, җирле үзидарә органнарына һәм иҗтимагый берләшмәләргә тәкъдимнәр кертә, шулай ук айга бер тапкыр сайлаучыларны кабул итә.

3. Депутат сайлаучыларга алар белән очрашулар вакытында, шулай ук массакуләм мәгълүмат чаралары аша хәбәр итә.

4. Депутат сайлаучыларның хокукларын, ирекләрен һәм законлы мәнфәттәләрен тәэммин иту буенча чаралар күрә:

алардан кергән тәкъдимнәрне, шикаятыләрне карый, үз вәкаләтләре чикләрендә аларда булган мәсьәләләрне дөрес хәл итүгә ярдәм итә;

гражданнарны кабул итә;

ижтимагый фикерне өйрәнә һәм кирәк булганда тиешле дәүләт хакимиите органнарына, җирле үзидарә органнарына тәкъдимнәр кертә.

5. Депутатларның сайлаучылар белән очрашулары махсус билгеләнгән урыннарда, биналарда, ишегалды эчендәге территорияләрдә үткәрелә, аларның исемлеге һәм аларны бирү тәртибе Березовка авыл җирлеге Советы тарафыннан билгеләнә.

Депутатның ачык чара рәвешендә сайлаучылар белән очрашулары Россия Федерациясенең җыелышлар, митинглар, демонстрацияләр, урам йөрешләре һәм пикетлар турындагы законнары нигезендә үткәрелә.

13 Статья. Депутатның депутат берләшмәләре эшендә катнашуы

1. Березовка авыл җирлеге Советы депутаты уртак эшчәнлек һәм карала торган мәсьәләләр буенча позиция белдерү өчен булдырыла торган депутат фракциясе яки төркем составына керергә хокуклы.

2. Фракцияләр һәм башка депутат берләшмәләрен төзү, теркәү һәм аларның эшчәнлеге тәртибе Березовка авыл җирлеге Советы Регламенты белән билгеләнә.

14 Статья. Депутатның җирле үзидарә органнары һәм вазыйфаи затлары белән үзара мөнәсәбәтләре

1. Депутат Березовка авыл җирлеге Советы, аның органнары эшчәнлегендә актив катнашуны тәэммин итүче бөтен хокукларга ия.

2. Березовка авыл җирлеге Советы депутатның сайлау округынdagы эше, Березовка авыл җирлеге Советының, аның органнарының каарларын һәм йөкләмәләрен үтәве турындагы хәбәрен тыңларга хокуклы.

3. Җирле үзидарә органнары һәм аның вазыйфаи затлары депутатка үз эшендә кирәkle ярдәм күрсәтәләр, депутатка җирле үзидарә органнары эшчәнлеге, икътисадый һәм социаль үсеш программалары үтәлеше, депутатның тәнкыйть сүзләре һәм тәкъдимнәре буенча кабул ителгән чаралар турында хәбәр итәләр, депутатның законнарны, муниципаль берәмлекләрнең вәкиллекле органнарының эш практикасын, жәмәгатьчелек фикерен өйрәнүгә булышлык итәләр.

15 Статья. Депутатның вазыйфаи затларны кабул итү хокуы

Депутат үз эшчәнлеге мәсьәләләре буенча «Березовка авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге территориясендә жирле үзидарә органнарының, предприятиеләрнең, оешмаларның, муниципаль милек рәвешендәге учреждениеләрнең вазыйфаи затларын чираттан тыш кабул итү хокуыннан файдалана.

16 Статья. Депутатның мәгълүмат алу һәм тарату хокуы

Депутат жирле үзидарә органнарыннан, муниципаль оешмалардан һәм аларның вазыйфаи затларыннан депутат эшчәнлеге белән бәйле мәсьәләләр буенча закон тарафыннан сакланылмый торган яшерен мәгълүмат алырга хокуклы.

17 Статья. Депутат бурычлары

1. Депутат бурычлы:

1) үз эшчәнлеген башкарганда Россия Федерациясе Конституциясен, федераль законнары, Татарстан Республикасы Конституциясен, Татарстан Республикасы законнарын, Березовка авыл жирлеге уставын, башка муниципаль хокукый актларны үтәргә;

2) гражданнарның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен үтәүне һәм яклауны тәэммин итү;

3) сайлаучыларны дайми, ким дигәндә айга бер тапкыр кабул итү;

4) оештыру-хокукый формасына, ижтимагый берләшмәләргә, дәүләт хакимиите органнарына, жирле үзидарә органнарына бәйсез рәвештә гражданнар, оешмалар мөрәҗәгатьләрен вакытында карага һәм аларга үз компетенциясе чикләрендә җавап бирергә;

5) сайлаучылар алдында елына ким дигәндә бер тапкыр очрашуларда хисап тотарга;

6) депутат вәкаләтләрен гамәлгә ашыру белән бәйле чикләүләрне үтәргә;

7) «коррупциягә каршы көрәш турында» 2008 елның 25 декабрендәге 273-ФЗ номерлы федераль закон һәм башка федераль законнар белән билгеләнгән чикләүләрне, тыюларны үтәргә;

8) әхлак һәм депутат этикасы нормаларын үтәргә;

9) дәүләт һәм башка закон белән саклана торган серне сакларга, шулай ук депутат вәкаләтләрен гамәлгә ашыру белән бәйле гражданнарның шәхси тормышына, намусына һәм аbruена кагылышлы мәгълүматларны таратмаска;

10) ел саен хисап финанс елыннан соң килүче елның 30 апреленнән дә соңга калмыича үзенең керемнәре, чыгымнары, мәлкәте һәм мәлкәти характеристагы йөкләмәләре турында мәгълүмат, шулай ук гамәлдәге законнар нигезендә үз хатынының (иренен) һәм балигъ булмаган балаларының керемнәре, чыгымнары, мәлкәте һәм мәлкәти характеристагы йөкләмәләре турында белешмәләр тапшырырга тиеш.

2. Депутат федераль законна, Татарстан Республикасы законнары, Березовка авыл жирлеге Уставы һәм башка муниципаль хокукый актлар белән үзенә йөкләнгән башка вазыйфаларны башкара.

18 Статья. Депутат вәкаләтләрен гамәлгә ашыруга бәйле чикләүләр

1. Үз вәкаләтләрен дайми нигездә башкаручы депутатның хокуы юк:

1) эшмәкәрлек белән шәксән яки ышанычлы затлар аша шөгыльләнергә;

2) коммерция яки коммерциячел булмаган оешма белән идарә итүдә катнашу, тубәндәге очраклардан кала:

а) сәяси партия, һөнәр берлеге органы белән, шул исәптән жирле үзидарә органында,

муниципаль берәмлек сайлау комиссиясе аппаратында төзелгән беренчел профсоюз оешмасының сайлау органында, съездда (конференциядә) яки башка ижтимагый оешманың, торак, торак-төзелеш, гараж кооперативларының, күчемсез милек милекчеләре ширкәтләренең гомуми жыелышында катнашу;

б) коммерциячел булмаган оешма белән идарә итүдә түләүсез нигездә катнашу (сәяси партия идарәсендә, һөнәри берлек органында, шул исәптән жирле үзидарә органында, муниципаль берәмлек сайлау комиссиясе аппаратында булдырылган беренчел профсоюз оешмасының сайлау органында, башка ижтимагый оешманың, торак, торак-төзелеш, гараж кооперативларының съездында (конференциясендә) яки гомуми жыелышында катнашудан тыш, милекчеләр ширкәтләре) Татарстан Республикасы Президентының алдан хәбәр итүеннән тәртиптә, Татарстан Республикасы законы белән билгеләнгән;

в) Татарстан Республикасы Муниципаль берәмлекләре советы Ассоциациясендә, муниципаль берәмлекләрнең бүтән берләшмәләрендә, шулай ук аларның идарә органнарында муниципаль берәмлек мәнфәгатьләрен түләүсез нигездә тәкъдим итү» темасына Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты утырыши;

г) оешманың идарә һәм ревизия комиссиясе органнарында муниципаль берәмлек мәнфәгатьләрен түләүсез нигездә тәкъдим итү, аны гамәлгә куючы (акционер, катнашучы) муниципаль берәмлек булып тора, оешманың муниципаль берәмлеке исеменнән оештыру вәкаләтләрен башкару тәртибен яисә муниципаль милектә булган акцияләр (устав капиталындагы өлешләр) белән идарә итү тәртибен билгели торган муниципаль хокукий актлар нигезендә;

д) федераль законнарда каралган башка очраклар;

3) укытучылык, фәнни һәм башка иҗади эшчәнлектән тыш башка түләүле эшчәнлек белән шөгыльләнегә. Шул ук вакытта мәгаллимлек, фәнни һәм башка иҗади эшчәнлек чит дәүләтләр, халықара һәм чит ил оешмалары, чит ил гражданнары һәм гражданлыгы булмаган затлар акчасы хисабына гына финансрана алмый, әгәр Россия Федерациясенең халықара шартнамәсе яисә Россия Федерациясе законнарында башкасы каралмаган булса;

4) Россия Федерациясе халықара шартнамәсе яисә Россия Федерациясе законнарында башкасы каралмаган булса, идарә органнары, попечительлек яисә құзәтү советлары, чит ил коммерцияле булмаган хөкүмәтнеке булмаган оешмаларының башка органнары һәм Россия Федерациясе территориясендә гамәлдә булган структур бүлекчәләре составына керергә.

2. Даими нигездә вәкаләтләр башкаручы Депутат гражданлык административ яисә жинаять эше яисә административ хокук бозу турындагы эш буенча яклаучы яки вәкил сыйфатында катнаша алмый.

19 Статья. Депутат этикасы

1. Депутат закон, этика һәм әхлак нормаларын, шул исәптән, катый үтәргә тиеш:

1) Березовка авыл жирлеге Советы сессияләрендә билгеләнгән тәртипне һәм регламентны үтәргә;

2) башкаларның фикеренә карата түзәмлелек һәм хөрмәт күрсәтергә, депутатларның, вазыйфаи затларның һәм депутат вәкаләтләрен үтәү белән бәйле мәнәсәбәтләргә кергән башка депутатларга, вазыйфаи затларга һәм гражданнарга хөрмәт күрсәтмәскә;

3) депутат эшчәнлеге белән бәйле булмаган максатларда, аңа депутат вәкаләтләре үтәлеше белән бәйле билгеле булган белешмәләрне, әгәр бу мәгълүматлар Дәүләт, хезмәт, коммерция, шәхси яки закон тарафыннан саклана торган башка серне тәшкил итсә, таратмаска һәм кулланмаска;

4) жирле үзидарә органнары эшендә катнашудан тыелырга һәм депутат статусын жирле үзидарә органнары, оешмалар, вазыйфаи затлар, муниципаль хезмәткәрләр һәм

гражданнар эшчәнлегенә аның шәхсән яки якын туганнарына кагылышлы мәсьәләләрне хәл иткәндә йогынты ясау өчен кулланмаска;

5) депутат вазыйфаларын объектив башкаруда шик тудырырга мөмкин булган гамәлләрдән, гаризалардан, гамәлләрдән тыелырга, шулай ук аның аbruена яки Березовка авыл жирлеге Советы аbruена зыян китерергә мөмкин булган конфликтлы хәлләрдән качарга;

6) мәнфәгатьләр конфликтyna китерә торган яки китерә торган вазыйфаларны башкарганда шәхси кызыксыну барлыкка килгәндә-бу хакта Березовка авыл жирлеге Советы каары белән расланган тәртиптә хәбәр итәргә һәм мәнфәгатьләр конфликтyn булдырмауга юнәлдерелгән каарларын үтәргә;

7) Березовка авыл жирлеге Советы тарафыннан билгеләнгән гавами чыгышлар кагыйдәләрен үтәргә.

2. Депутат этикасы бозылган очракта, Березовка авыл жирлеге Советы кушуы буенча депутатның үз-үзен тотышы мәсьәләсе тиешле комиссия тарафыннан карала.

20 Статья. Депутат эшчәнлеген гамәлгә ашыру гарантияләре

1. Депутат эшчәнлеген гамәлгә ашыруның матди һәм башка гарантияләре Березовка авыл жирлеге Уставы, Березовка авыл жирлеге Советының муниципаль норматив хокукый актлары белән билгеләнә.

2. Аларны жинаять яки административ җаваплылыкка тартканда, тоткарлаганда, кулга алынганда, тентүдә, сорая алуда, аларга карата башка жинаять-процессуаль һәм административ-процессуаль гамәлләр кылганда, шулай ук алар биләгән торак һәм (яки) хезмәт урыннары, багажлары, шәхси һәм хезмәт транспорт чаралары, язышулар вакытында оператив-эзләу чаралары үткәргәндә депутат хокукларының гарантияләре, алар куллана торган документлар булган әлемтә чаралары федераль законнар белән билгеләнә.

3. Депутат тавыш биргәндә белдерелгән фикер, позиция һәм аның статусына, шул исәптән аның вәкаләтләре срокы чыккач, тиешле башка гамәлләр өчен жинаять яки административ җаваплылыкка тартыла алмый. Әлеге нигезләмә депутат тарафыннан халык алдында хурлау, яла ягу яки Федераль законда каралган башка хокук бозу очракларына кагылмый.